

Maji so ljudstvo, živeče v južni Mehiki in severni Srednji Ameriki. Imajo tritisočletno zgodovino. V nasprotju s splošnim prepričanjem Maji niso nikdar izginili. Na tem območju še vedno živijo milijoni in številni ljudje še vedno govorijo katerega od majevskih jezikov.

Maj je imel svoj horoskop, še preden se je rodil. Takoj ob rojstvu so svečeniki določili najprimernejši dan, ko naj bi mu dali ime. Za Maja je imelo ime magičen pomen; tako so nosili namišljeno ime, tisto pravo pa so poznali le starši in najožji prijatelji. Ko je mladi Maj postal polnoleten (12 let za ženske, 14 za moške), so priredili svečan obred. Razkošno oblečeni svečeniki so izlivali prečiščeno vodo na dečke in deklice. V tem trenutku so postali moški in ženske s pravicami in dolžnostmi odraslih.

So tršati ljudje z mišičastimi nogami, zelo širokimi obrazi in štrlečimi ličnicami. Pojem lepote je bil za njih sploščena glava in škilaste oči, zato so otrokom stiskali glave in jim pred oči nastavljali ogledala. Možje so nosili današnjim poncham podobne srajce iz platna in lesene sandale. Ženske so nosile kratka tesna krila ali lahke dolge obleke iz bombaža, ki so imele vezane barvne okraske. Duhovniki in mnogi drugi Maji so nosili ogrlice iz raznih semen ali krila žuželk.

Imeli so veličastna in velika središča, kar pa bi stežka našli v zgodovini človeka. Ta lepa in preprosta središča so gradili z orodjem iz kamna ali lesa: s sekirami, kladivi, dleti. Majevsko mesto je imelo mnogotero funkcij in poslopja so bila namenjena različnim dejavnostim. V osrednjem pasu so se sredi sijajnih trgov dvigala svetišča; sledile so palače, astronomski observatoriji, stadioni, kopaljšča. Majevska arhitektura se na prvi pogled zdi precej drugačna od drugih antičnih civilizacij, pa ne le zaradi načrta, temveč tudi zaradi materialov. Apnenčev kamen, zdrobljen v prah, je bil osnova za cement, ki se je odlično vezal s kamnom. Ko se je cement strdil, so poslopje očistili in zložili.

Poleg koruze so gojili pšenico, sladki krompir, fižol, bombaž, konopljo, kakav. Zelo pomembno je bilo drevo sapotilje, iz katere so pridobivali lepljivo snov, ki so jo uporabljali kot lepilo in tudi kot žvečilni gumi. V majevski prehrani seveda ni manjkalo mesa. Lovili so veliko rib, med divjimi živalmi pa želve, zajce, fazane, med domačimi pa purane, kokoši in race.

Majevsko ljudstvo je bilo globoko verno. Za Maje je bilo žrtvovanje svečan obred in ne dejanje krutosti. Za majevsko vero značilno žrtvovanje: V mestih so našli številna globoka brezna. Vanje so med slovesnimi obredi metali »izvoljene« moške in ženske, namenjene žrtvovanju. Imeli so veliko bogov in tudi so božanstva še za vsako delo. Pogosto so božanstvom pripisovali živalske lastnosti. Med pomembnejšimi so bili tisti, ki so nadzorovali čas, dneve, mesece, leta in gibanje zvezd. Toda za ljudstvo, navezano na zemljo, je imel ugled predvsem bog koruze. Kuruza je bila največji dar, ki so ga bogovi dali ljudem, saj je osnova za njihovo preživetje. Verovali so, da je vsak svet iz treh svetov, da obstaja svet pod nami, realen svet in svet v nebesih.

Bili so zagrizeni bojevniki, borili so se za ozemlje in bogastvo. Cilj boja ni bil sovražnika takoj ubiti, temveč ga onesposobiti ponižati in zajeti. Uporabljali so najrazličnejše orožje: loke in puščice, frače, kopja, pihalnike, sekire in gorjače obite z zelo ostrimi kamni. Med bojem so nosili umetelno okrašeno naglavno okrasje in maske in se branili s pletenimi ščiti iz bombaža ali palmovega listja, bombažnimi telovniki, napolnjenimi s kameno soljo, in usnjenimi ali bombažnimi vezmi na nogah in rokah.

Pisavo majev sestavljajo zapleteni hieroglifi, ki jih znanstveniki še dandanes niso povsem razvozlati. Ugotovili so, da znaki predstavljajo tako posamezne besede, kot posamezne zloge. Zanimivo je, da je k razvozlanju hieroglifov veliko prispeval najstnik, sin raziskovalcev, ki se je kratkočasil s prerisavanjem majevskih simbolov. Ugotovil je, da en znak lahko pomeni določeno besedo, a isto besedo lahko ponazori več znakov, ki so uporabljeni kot zlogi.

Dosegli so velike uspehe v astronomiji. Izračunali so kroženje Venere in sestavili tabelo sončnih mrkov, ki so jo uvedli kot dvojni koledar, tako da so jih lahko tudi napovedali. Izračunali so natančno dolžino leta, čeprav niso uvedli prestopnega leta. Matematični dosežki: iznašli so ničlo, najbrž najbolj dovršen številski sistem za svoj čas. Namesto desetiškega sistema kot ga uporabljamo danes, so Maji uporabljali dvajsetiški sistem. Po nekaterih teorijah bi naj do tega prišlo ker bi naj Maji seštevali noge na rokah in nogah. Kljub vsej zapletenosti pa je sistem poznal le tri simbole.